

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR: **Bc. Markéta Julišová**
VEDOUCÍ PRÁCE: **Mgr. Kristýna Poesová, Ph.D**
NÁZEV PRÁCE: **TEACHING NORTHERN IRISH ACCENTS**

Markéta Julišová se ve své diplomové práci zabývá otázkou akcentů používanou mluvčími v Severním Irsku, jejich kategorizací a popisem a následně se zamýšlí nad způsoby využití této problematiky ve výuce anglického jazyka u studentů českého gymnázia. V praktické části pak autorka popisuje plánování a realizaci výukových hodin se zaměřením na popisovaný akcent a následně sama provádí reflexi vzorových lekcí a dále provádí hodnocení na základě zpětné vazby studentů.

Autorka v teoretické části práce provádí srovnání diachronické - historický vývoj jazyka (kap. 2.1) a synchronické v rovině regionální a společenské (kap. 2.2 a 2.3). Dále je v teoretické části provedena fonetická a fonologická analýza irských akcentů u vybraných prominentních fonologických specifik – samohlásky, souhlásky a intonace. V praktické části autorka v obecné i praktické rovině popisuje přípravu výukové hodiny zaměřené na výslovnost. U cílů výuky se autorka zaměřuje zejména na schopnost vnímat rozdíl, porozumět a případně zobecnit rozdíly v kvalitě fonémů mezi irským akcentem a britský standard anglické výslovnosti (received pronunciation). V kapitole 3.1.2 - Výukové materiály autorka na základě Flemingovy VARK teorie stylů učení rozpracovává výukovou hodinu do čtyřech různých fází: powerpointová prezentace (visual), nahrávky a ústní prezentace (aural), pracovní listy (reading-writing) a výslovnostní cvičení (kinaesthetic). V následující kapitole 3.1.3 jsou popsány konkrétní postupy, zadání a popis.

Všechny navrhované fáze / aktivity výukové hodiny mají jedno společné – aktivní zapojení studentů. Jedná se o úkoly, jejichž splnění vyžaduje ze strany studenta 1) různě náročné kognitivní operace, např. rozlišování, odhad (aktivita 1), třídění – *sorting* (aktivita 3), odvozování pravidel – indukce (aktivita 4) nebo 2) fyzického zapojení – imitace s důrazem na intonaci (aktivita 5).

Součástí popisu realizace je i popis nedostatků (kvalita zvuku, technika) či nepředpokládaného vývoje (pomalé tempo práce studentů, s.55), které v dalších cyklech vedly k úpravám či změnám a ve výsledku přispěly ke zkvalitnění výukového procesu v realizaci u dalších skupin. Autorka výzkumnou část práce uzavírá evaluací provedenou studenty.

Práce Markéty Julišové je po obsahové i formální stránce zpracována na vysoké úrovni. Z práce je patrná autorčina osobní zkušenost se zkoumaným jevem (irský akcent), přičemž si autorka udržuje objektivní odstup. Tematická osnova práce má logickou strukturu, jednotlivé oddíly jsou proporčně vyvážené a tato preciznost je zachována v tematickém členění uvnitř i vně odstavců. Největší přínos autorky spatřuji v praktickém zaměření předkládané práce; jako velmi vydařené hodnotím popis přípravy výukových hodin a jejich realizaci, kde se odráží vysoká míra originality a tvořivosti autorky. Předkládaná práce má velký potenciál posloužit jako inspirace pro podobně otevřené učitele, kteří by u svých studentů chtěli originálním způsobem rozvíjet nejen výslovnostní stránku jazyka (diskriminaci popisovaných jevů a jejich produkci), ale i sociokulturní (Hymes, 1972) nebo sociolingvistickou kompetenci (Bachman 1990).

Po technické stránce je možné vytknout rezervy v kvalitě nahrávek, které mají sloužit jako výukový materiál. Vhodnější by bylo záznam pořídit na 24-bitové nahrávací zařízení a nebo šum odfiltrvat pomocí sound editoru (Audacity, Audition, atd.). Ale tento technický nedostatek je jedinou, okrajovou výtkou.

Na základě výše uvedeného doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

Otázky k obhajobě:

- 1) Považovala byste za přínosné podobným způsobem pracovat s dalšími akcenty? Pokud ano, jaké a na základě jakých kritérií byste je vybírala?
- 2) Jaká témata a teoretické otázky z oblasti lingvodidaktiky Vám po realizaci vyvstaly jako stěžejní? Pokud byste měla takto zaměřené vyučovací hodiny realizovat znova, jaké změny vedoucí ke zefektivnění výuky byste provedla?

V Praze, 13. 1. 2014

Mgr. Karel Žďárek